

Aktualizované usmernenie k realizácii KA2 projektov počas pandémie COVID-19

V súvislosti s aktuálnou situáciou so šírením koronavírusu (2019-nCoV), [rozhodnutiami a usmerneniami](#) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, ako aj opatreniami [Úradu verejného zdravotníctva SR](#) sa na národnú agentúru obraciate s otázkami, ako postupovať v tejto situácii pri realizácii mobilít a projektov strategických partnerstiev vo všetkých sektoroch vzdelávania. Z tohto dôvodu národná agentúra programu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu aktualizovala nasledujúce odporúčania.

Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že národná agentúra nemá žiadne kompetencie vyjadrovať sa k stupňu rizika nákazy alebo ohrozenia v jednotlivých krajinách, ani poskytnúť jednotné usmernenie pre prebiehajúce či plánované projektové aktivity.

Tlačové správy týkajúce sa pandémie COVID-19 a jej dopady na realizáciu Erasmus+ projektov sú zverejnené na [webovej stránke](#) národnej agentúry.

Obsah

1. Terminológia	3
2. Interné usmernenia.....	3
3. Plánovanie aktivít.....	3
4. Uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci.....	4
5. Finančné pravidlá týkajúce sa nákladov spojených s testovaním na COVID-19 a karanténou pred aktivitou.	4
6. Virtuálne aktivity.....	6
7. Zmeny v rozpočte.....	8
8. Ako postupovať, ak ste prijímajúcou organizáciou	9
9. Zmena trvania zmluvy.....	9
10. Doklady požadované národnou agentúrou	9
11. Pozastavenie vykonávania akcie	10

1. Terminológia

vyššia moc: mimoriadne okolnosti, ktoré znemožňujú alebo výrazne sťažujú plnenie zmluvy

virtuálna aktivita (mobilita): náhradná forma realizácie aktivít určených Sprievodcom programu Erasmus+. Fyzická prítomnosť na aktivite v prijímajúcej organizácii sa nahrádza relevantnou formou podporovanou informačnými technológiami v takom prípade, keď fyzická mobilita nie je možná z dôvodu šírenia ochorenia.

2. Interné usmernenia

Národná agentúra dôrazne odporúča, aby každý príjemca grantu prijal interné opatrenia zamerané na riadenie rizík. Interné opatrenia musia obsahovať aj informácie o tom, ako bude organizácia riešiť zrušenie a/alebo odklad projektovej aktivity, definovať povereného zástupcu, ktorý bude informovať žiakov (ich zákonných zástupcov)/zamestnancov, ktorí sú vybranými účastníkmi projektovej aktivity, o zmenách realizácie projektu a pod. Pri zmenách je štatutárny zástupca školy/organizácie povinný zohľadňovať usmernenia a rozhodnutia MŠVVaŠ SR, hlavného hygienika SR, zriaďovateľa atď.

3. Plánovanie aktivít

Pri plánovaní projektových aktivít odporúčame:

- kontinuálne **komunikovať** s partnerskými organizáciami, keďže situácia v Európe je veľmi dynamická a mení sa každým dňom;
- **informovať partnerské organizácie** o nemožnosti fyzickej účasti na projektových aktivitách;
- v prípade, ak nie je možné realizovať fyzickú projektovú aktivitu, zväžiť zmenu jej termínu, zmenu trvania zmluvy a/alebo plánovať **virtuálnu aktivitu**;
- pri plánovaní fyzickej projektovej aktivity zabezpečiť si taký spôsob dopravy a ubytovania, ktorý Vám v prípade potreby poskytne **najvýhodnejšie storno**¹;
- **informovať národnú agentúru** – prideleného konzultanta back office - o zmenách v realizácii projektu (napr. o zmenách v harmonograme, o zmenách v realizácii projektových aktivít a pod.);

UPOZORNENIE

*V súčasnosti žiadna autorita, vrátane národnej agentúry, **nevie predpovedať**, dokedy bude pretrvávajúť riziko nákazy koronavírusom a z neho vyplývajúce protiepidemické opatrenia. Z tohto dôvodu nie je možné odpovedať na otázky, na ktorý mesiac môžete presunúť projektovú aktivitu a dokedy budú platiť reštrikčné opatrenia či už na Slovensku alebo v zahraničí.*

Všetky svoje rozhodnutia ZDOKUMENTUJTE!

¹ Vaše práva pasažiera: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_485

4. Uznatie nákladov z dôvodu vyššej moci

Národná agentúra bude uznávať oprávnené náklady ako „vyššiu moc“, ktoré vznikli:

- a) počas trvania platnosti obmedzení **v prvej vlne**, t. j. do 12. 6. 2020. Ak sa však vo vysielajúcej/prijímajúcej krajine zmenila situácia po tomto dátume a príjemca preukáže túto skutočnosť, bude možné uznať vyššiu moc aj po tomto dátume².
- b) počas trvania platnosti obmedzení **v druhej vlne**, a to v závislosti od stupňa vzdelania a prijatých rozhodnutí ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR o opatreniach pre školy, prípadne platných nariadení vlády SR³ alebo opatrení a nariadení hlavného hygienika SR⁴.

Povinnosťou príjemcu grantu je postupovať v súlade s čl. II.15 Všeobecných zmluvných podmienok (t. j. informovať národnú agentúru, prijať a preukázať opatrenia na minimalizáciu škody atď.).

Formulár žiadosti o uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci je zverejnený na [webovej stránke programu Erasmus+](#). Uznatie nákladov zo strany národnej agentúry bude prebiehať v rôznych modalitách:

- **projektové aktivity sa nerealizovali**: vynaložené náklady (napr. cestovné, náklady na ubytovanie, náklady na poistenie) v prípade uznania vyššej moci sa budú akceptovať vo výške reálnych nákladov (a to aj v prípade, ak takéto reálne náklady prevyšujú jednotkový príspevok);
- **projektové aktivity sa presunú/projekt sa predĺži**: náklady sa budú uznávať vo výške jednotkového príspevku (v prípade zmeny formátu aktivít si preštudujte bod 6); v prípade potreby je možné vykonať povolené presuny medzi rozpočtovými kategóriami (bod 7).

UPOZORNENIE

Uznatie nákladov z dôvodu vyššej moci nevedie k navýšeniu celkovej schválenej sumy grantu!

5. Finančné pravidlá týkajúce sa nákladov spojených s testovaním na COVID-19 a karanténou pred aktivitou.

- a. Európska komisia ako súčasť mimoriadnych opatrení v súvislosti s pandémiou COVID-19 umožní náklady spojené s testovaním na COVID-19 uznať v rámci kategórie „Mimoriadne náklady“ **vo výške 100% reálne vzniknutých oprávnených nákladov.**
- b. Príjemca je oprávnený presunúť max. 10% prostriedkov z akejkoľvek rozpočtovej kategórie založenej na jednotkových nákladoch do kategórie mimoriadne náklady, aj

² napríklad: ak sa jedná o rizikóvu krajinu, uzatvorenie školy/školského zariadenia na základe pokynu zriaďovateľa a pod.

³ <https://korona.gov.sk/>

⁴ <https://www.uvzsr.sk/>

keď pôvodne neboli na túto kategóriu pridelené žiadne prostriedky, za účelom uhradenia nákladov spojených s testovaním.

UPOZORNENIE

Náklady spojené s testovaním na COVID-19 financované z mimoriadnych nákladov a mimoriadne náklady vynaložené za účelom nákupu a/alebo prenájmu vybavenia a/alebo služieb nevyhnutných na implementáciu virtuálnych mobility aktivít z dôvodu COVID-19 nesmú kumulatívne presiahnuť 10% prostriedkov z akejkoľvek rozpočtovej kategórie založenej na jednotkových nákladoch.

- c. Oprávnené náklady predstavujú reálne náklady vynaložené na testovanie účastníkov vzdelávacích aktivít a nadnárodných projektových stretnutí na Covid-19 pred, počas a po aktivite.
- d. Podporné dokumenty: doklad o úhrade súvisiacich nákladov na základe faktúr špecifikujúcich názov a adresu inštitúcie vystavujúcej faktúru, sumu, menu a dátum vystavenia faktúry.
- e. Pravidlo o uznaní nákladov spojených s testovaním je platné aj spätne, umožní presun prostriedkov do kategórie mimoriadne náklady aj za náklady, ktoré vznikli pred platnosťou týchto inštrukcií (t. j. od vzniku mimoriadnej situácie spôsobenej COVID-19).

UPOZORNENIE

Uznanie nákladov spojených s testovaním nevedie k navýšeniu celkovej schválenej sumy grantu!

Body f – i platia iba pre vzdelávacie aktivity od 16. apríla 2021:

- f. S cieľom zjednodušenia pravidiel môže byť karanténne obdobie pred vzdelávacou aktivitou považované za predĺženie doby aktivity, ktoré možno pokryť z kategórie „individuálna podpora“. Predĺženie nesmie presiahnuť maximálny počet dní uznaných podľa sprievodcu programom Erasmus+.
- g. Výška individuálnej podpory pre karanténne obdobie je rovnaká ako pre bežné obdobie aktivity, na ktoré je daná karanténa naviazaná. Individuálna podpora sa vzťahuje len na obdobie strávené v krajine, kde aktivita prebieha a nie v prípade návratu do krajiny, z ktorej účastník aktivity pochádza.

- h. Je žiaduce, aby boli na obdobie karantény pred fyzickou mobilitou pre účastníkov plánované virtuálne aktivity.
- i. Karanténne obdobie musí byť potvrdené prijímajúcou inštitúciou ako súčasť certifikátu o absolvovaní aktivity alebo informáciou o povinnosti absolvovať karanténu vyžadovanú zo strany prijímajúcej organizácie alebo krajiny, kde účastník aktivitu realizuje.

6. Virtuálne aktivity

V priebehu realizácie projektu sa môže stať, že napriek prijatým opatreniam (napr. v podobe zmeny trvania zmluvy, presunu aktivít na neskoršie obdobie a pod.) nebude z dôvodu epidemiologických opatrení možné realizovať fyzickú aktivitu.

V takom prípade je možné zmeniť formát aktivity na tzv. virtuálnu aktivitu.

Podmienkou oprávnenosti realizácie tejto formy projektových aktivít je podpis dodatku ku zmluve „Dodatočné finančné a zmluvné pravidlá platné iba pre projekty organizujúce virtuálne aktivity z dôvodu COVID-19“.

Podmienky toho, kedy a v akom rozsahu je možné realizovať projekt Erasmus+ aj vo forme virtuálnych projektových aktivít, zverejní národná agentúra v zmluvnej dokumentácii na webovej stránke programu.

V prípade realizácie virtuálnych projektových aktivít platia nasledovné pravidlá:

Rozpočtová kategória	Pravidlá financovania
<i>Nadnárodné projektové stretnutia</i>	<ul style="list-style-type: none"> - príjemca nemá nárok na jednotkový príspevok v prípade organizovania aktivity virtuálne; - náklady na organizovanie virtuálneho nadnárodného projektového stretnutia je možné financovať z rozpočtovej kategórie „Manažment a implementácia projektu“.
<i>Multiplikačné podujatia</i>	<ul style="list-style-type: none"> - v prípade realizácie tejto aktivity virtuálne musí príjemca grantu identifikovať účastníkov takejto aktivity a poskytnúť primeraný dôkaz o ich účasti a počte; - v prípade virtuálnych multiplikačných podujatí predstavuje grant na účastníka 15% jednotkových nákladov zodpovedajúcich „miestnym účastníkom“ (t. j. 15 €), až do maximálnej výšky 5 000 EUR za celé obdobie realizácie projektu. <p>Príklady: Príjemca môže venovať prostriedky na potrebné položky pre podporu účastníkov, ktoré nespádajú do kategórie mimoriadne náklady (napr. tlač materiálov pre účastníkov, príspevok na stravu/občerstvenie a pod.). Technické zabezpečenie (napr. nákup licencií, internetové pripojenie alebo hardware patrí do položky</p>

	<p>mimoriadne náklady.</p> <p>Podporná dokumentácia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preukázanie realizácie virtuálnej aktivity s uvedením názvu a dátumu konania; - dôkaz o skutočnom počte účastníkov aktivity prostredníctvom vyhlásenia podpísaného organizátorom a s uvedením mena účastníka, ako aj názvu a adresy vysielajúcej organizácie; - akákoľvek dokumentácia použitá alebo distribuovaná pre potreby aktivity (napr. program, prezentácie, príručky a pod.).
Vzdelávacie aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - je možné realizovať tieto aktivity aj virtuálnou formou. Tam, kde je to možné, odporúčame realizovať tzv. <i>zmiešané aktivity</i> (napr. začať realizovať aktivitu virtuálne a neskôr pokračovať fyzicky); - kombinácia virtuálnych a fyzických období musí byť v súlade s minimálnym a maximálnym trvaním vzdelávacích, vyučovacích a školiacich aktivít tak, ako je stanovené v Sprievodcovi programom za príslušnú výzvu. - v prípade realizácie tejto aktivity virtuálne musí príjemca grantu identifikovať účastníkov takejto aktivity a poskytnúť primeraný dôkaz o ich účasti a počte (napr. screenshot zoznamu účastníkov, čestné vyhlásenie a pod.); - v prípade virtuálnej aktivity predstavuje grant na účastníka 15 % jednotkových nákladov na individuálnu podporu; - nevzniká nárok na grant na cestovné náklady; - v prípade dlhodobých vzdelávacích aktivít majú účastníci nárok na jazykovú prípravu na podporu obdobia virtuálnej, fyzickej alebo kombinovanej mobility. <p>Príklady: Príjemca môže venovať prostriedky na potrebné položky pre podporu účastníkov, ktoré nespádajú do kategórie mimoriadne náklady (napr. tlač materiálov pre účastníkov, príspevok na stravu/občerstvenie a pod.). Technické zabezpečenie (napr. nákup licencií, internetové pripojenie alebo hardware patrí do položky mimoriadne náklady.</p> <p>Podporná dokumentácia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dôkaz o účasti na aktivite vo forme vyhlásenia podpísaného prijímajúcou organizáciou, s uvedením mena účastníka, účelu a dátumu začiatku a skončenia aktivity; - akákoľvek dokumentácia použitá alebo distribuovaná pre potreby aktivity (napr. program, prezentácie, príručky a pod.).
Špeciálne potreby	<p>Národná agentúra môže uznať podporu potrebnú pre zabezpečenie účasti jednotlivcov so špeciálnymi potrebami v súlade s pravidlami</p>

	<p>uvedenými v Sprievodcovi programom za príslušnú výzvu.</p> <p>Príjemca je oprávnený previesť finančné prostriedky z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie na podporu špeciálnych potrieb, a to aj vtedy, keď na túto kategóriu neboli pôvodne pridelené žiadne finančné prostriedky.</p> <p>a) Výpočet výšky grantu: grant predstavuje úhradu 100% skutočne vynaložených oprávnených nákladov.</p> <p>b) Oprávnené náklady: náklady priamo súvisiace s účastníkmi so špeciálnymi potrebami a potrebné na vykonávanie virtuálnych aktivít.</p> <p>c) Podporná dokumentácia: faktúry na súvisiace náklady s uvedením názvu a adresy organizácie, ktorá faktúru vystavila, sumy a meny a dátumu faktúry.</p>
<p><i>Mimoriadne náklady⁵</i></p>	<p>Je možné presunúť max. 10% prostriedkov z akejkoľvek rozpočtovej kategórie založenej na jednotkových nákladoch do kategórie mimoriadne náklady, aj keď pôvodne neboli na túto kategóriu pridelené žiadne prostriedky, za účelom nákupu a/alebo prenájmu vybavenia a/alebo služieb nevyhnutných na implementáciu virtuálnych mobilitných aktivít z dôvodu COVID-19.</p> <p>a) Výpočet výšky grantu: grant predstavuje úhradu 75 % nákladov, ktoré skutočne vznikli a boli použité za účelom nákupu a/alebo prenájmu vybavenia a/alebo služieb;</p> <p>b) Oprávnené náklady: náklady, ktoré skutočne vznikli, a boli použité za účelom nákupu a/alebo prenájmu vybavenia a/alebo služieb;</p> <p>c) Podporná dokumentácia: faktúry týkajúce sa súvisiacich nákladov, špecifikujúce názov a adresu inštitúcie vystavujúcej faktúru, sumu, menu a dátum vystavenia faktúry.</p>

7. Zmeny v rozpočte

V prípade podpisu dodatku ku zmluve „Dodatočné finančné a zmluvné pravidlá platné iba pre projekty organizujúce virtuálne aktivity z dôvodu COVID-19“ a realizácie virtuálnych projektových aktivít v zmysle tohto dodatku bude príjemcovi umožnená zvýšená flexibilita presunov v rozpočte, a to **zvýšením možnosti presunu z 20% na 60%** finančných prostriedkov pridelených na niektorú z rozpočtových kategórií „nadnárodné projektové stretnutia“, „multiplikačné podujatia“, „vzdelávacie aktivity“ a „mimoriadne náklady“ do ktorejkoľvek inej rozpočtovej kategórie s výnimkou „manažmentu a implementácie projektu“ a „mimoriadnych nákladov.“ V takom prípade **nie je potrebné žiadať samostatne aj**

⁵ Nová rozpočtová položka, z ktorej je možné čerpať aj v prípade, ak v pôvodnej zmluve o finančnej podpore nefigurovala.

o zmenu rozpočtu výhradne za účelom prevodu prostriedkov medzi rozpočtovými kategóriami.

8. Ako postupovať, ak ste prijímajúcou organizáciou

Je nevyhnutné, aby ste priebežne sledovali epidemiologickú situáciu a všetky platné opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR. V súlade s týmito opatreniami je potrebné informovať partnerské organizácie o povinnosti absolvovať povinnú karanténu (ak je to v súlade s opatreniami ÚVZ SR), o jej dĺžke, o povinnosti absolvovať testy na COVID-19 v súlade s týmito opatreniami v tých prípadoch, kde je to relevantné. Zároveň informujte partnerské organizácie o ďalších opatreniach zavedených vo Vašej inštitúcii (napr. povinnosť nosiť rúško, dodržiavanie sociálneho odstupu a pod.).

9. Zmena trvania zmluvy

- a) Koordinujúca organizácia požiadala národnú agentúru o túto zmenu **písomne** na formulári zverejnenom na stránke národnej agentúry v zmluvnej dokumentácii.
- b) Zmena trvania zmluvy (výhradne v súvislosti na situáciu vyplývajúcu z pandémie) bude akceptovaná **jednostranným dodatkom**.
- c) So zmenou trvania zmluvy musia súhlasiť všetci partneri.
- d) V prípade **preukázateľného plánovania zmeny trvania zmluvy** bude národná agentúra posudzovať relevantnosť žiadosti o predĺženie trvania zmluvy podané aj po 12. 6. 2020 až do opätovného zavedenia protiepidemických opatrení obmedzujúcich cestovanie (preukázateľné plánovanie je doložené napr. prostredníctvom listovej alebo e-mailovej komunikácie s projektovými partnermi).
- e) Možnosť predĺžiť zmluvu štandardným obojstranným dodatkom až do maximálnej dĺžky projektu stanovenej v Sprievodcovi programu Erasmus+ platnej pre danú výzvu a akciu zostáva nezmenená. Žiadosť je potrebné podať na hlavičkovom papieri Vašej organizácie a originál žiadosti podpísaný štatutárnym zástupcom zaslať na adresu národnej agentúry.

10. Doklady požadované národnou agentúrou

Národná agentúra **je povinná** vyžadovať od príjemcov doklady, ktoré preukazujú „vyššiu moc“ – okolnosti, ktoré znemožňujú alebo výrazne sťažujú plnenie zmluvy.

- a) **ak vznikli okolnosti, ktoré preukazujú vyššiu moc, do 9. 3. 2020** je potrebné predkladať doklady preukazujúce vyššiu moc (napr. nariadenia/usmernenia zriaďovateľa, ktoré explicitne zakazujú vycestovanie žiakov, zamestnancov a pod.; screenshots stránky MZVaEZ SR ako dôkaz, že vzdelávacia aktivita sa mala uskutočniť v rizikovej oblasti **v relevantnej dobe**, písomná informácia od partnerskej organizácie, že takýto zákaz bol vydaný v cieľovej krajine; písomná informácia od partnerskej organizácie, že v plánovanom termíne bude táto organizácia z dôvodu nákazy uzatvorená; hromadné vyhlásenia zákonných zástupcov žiakov/v prípade plnoletosti žiakov, že sa odmietajú z dôvodu obáv zúčastniť vzdelávacej aktivity a pod.).
- b) **ak vznikli okolnosti, ktoré preukazujú vyššiu moc, medzi 9. 3. 2020 a 12. 6. 2020** a v rámci druhej vlny (časť 4 tohto dokumentu) národná agentúra bude akceptovať [usmernenie MŠVVaŠ SR](#) (t. j. dňom, kedy bolo toto usmernenie zverejnené na stránkach MŠVVaŠ SR), ako dôkaz vyššej moci, resp. obmedzenia.

c) ak vznikli okolnosti, ktoré preukazujú vyššiu moc, od 12. 6. 2020, platia podmienky uvedené v bode a).

11. Pozastavenie vykonávania akcie

Postup aplikovania časti II.16 – Pozastavenie vykonávania akcie všeobecných zmluvných podmienok je možný, ale neodporúčaný, a to z dôvodu, že v takom prípade nie je možné nárokovať si žiadnu finančnú podporu po dobu, kedy je realizácia projektu pozastavená. Národná agentúra skôr odporúča, aby sa – tam, kde je to možné – využila možnosť predĺženia trvania zmluvy, kedy budete môcť realizovať iné aktivity (v podobe virtuálnej spolupráce žiakov, e-learningu, videokonferencií a pod.).

Nezabudnite však, že v oboch prípadoch je potrebné predložiť písomnú a zdôvodnenú žiadosť národnej agentúre.